

EU TÜKÖR EN LŰKÖB

A Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület
Információs Kiadványa
2010/II.

Szeged, 2010.

EU TÜKÖR

Helyi adók, gépjárműadó, illeték

A helyi adózás magyarországi rendszere teljes mértékben megfelel az európai normáknak, alapvető átalakítására így nem volt szükség az EU-csatlakozás kapcsán.

Magyarország európai uniós csatlakozása ugyanakkor a helyi adókat illetően is generált jogharmonizációs kötelezettséget, mégpedig a Verseny fejezet szabályozási körébe tartozó káros adóverseny kiküszöbölése érdekében. A magyar helyi adótörvény - Európában szinte egyedülálló módon - rendkívül nagy mozgásszabadsággal ruházza fel az önkormányzatokat, azáltal, hogy rájuk bízta a jelentős bevételt eredményező (a helyi gazdasági tevékenységet és az ingatlanokat terhelő) adónemek működtetéséről való döntést is. Törvényi felhatalmazás alapján az önkormányzat rendeletével az épület, épületrész után fizetendő építményadó, beépítetlen belterületi földrészlet után fizetendő telekadó, az ugyanezen adótárgyakhoz, illetve a lakásbérleti joghoz kapcsolódó magánszemély kommunális adója, a foglalkoztatotti létszámhoz köthető

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

vállalkozók kommunális adója, a gazdasági tevékenység gyakorlásához kapcsolódó helyi iparüzési adó, valamint a nem állandó lakosként való tartózkodást terhelő idegenforgalmi adó bevezetésére jogosult. Emellett önkormányzati kompetencia annak eldöntése is, hogy a bevezetett adónemet milyen mértékkel működtetik, valamint alkalmazása során valamely adózói csoportnak biztosítanak-e kedvezményt.

2003. január 1-jéig ez a kedvezménynyújtási lehetőség korlátlan volt, a csatlakozási tárgyalások lezárása érdekében azonban a vállalkozókat terhelő adónemek vonatkozásában bizonyos átalakításokra volt szükség. Ugyanakkor fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat a vállalkozónak nem minősülő magánszemélyek számára a csatlakozást követően továbbra is nyújthat kedvezményt vagy mentességet, nincs tehát akadálya annak, hogy például szociális szempontok jussanak érvényre az adóterhek megoszlásánál.

Ennek alapján 2003. január 1-jétől az önkormányzat a vállalkozókat terhelő adónemek esetében (a vállalkozókat - ezen minőségükben - négyféle adónem terhelheti: építményadó, tele-

adó, vállalkozók kommunális adója, helyi iparüzési adó.) adónemenként csak egyféle mértéket állapíthat meg, valamint - a vállalkozókat illetően - csak olyan kedvezményt, mentességet nyújthat, melyre a törvény kifejezetten felhatalmazza. (Ilyen felhatalmazás alapján pl. a piacon tömegesen jelenlevő kisvállalkozók az önkormányzat döntése értelmében akár teljes iparüzési adó-mentességet is élvezhetnek.) Lehetőség van azonban arra, hogy az önkormányzat fokozatosan, 2007. végéig alakítsa át helyi adó szabályait, annak érdekében, hogy a vállalkozók kellően felkészülhessenek a kedvezmények szűkítésére.

Beleszól-e az EU a helyi adók szabályozási rendszerébe?

Előljáróban le kell szögezni, hogy kifejezetten a helyi adókat érintő uniós előírás nincs. Az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra. Elvárásként csak az jelentkezik, hogy az adórendszerben lennie kell olyan adónemeknek, melyek mértékét - jogszabályi keretek között - az ön-

EU TÜKÖR

kormányzat állapítja meg. Ennek az előírásnak a helyi adótörvény teljes mértékben eleget tesz.

Kötelező-e az ingatlanok adóztatása az Európai Unióban?

Nem. Tekintve, hogy erre vonatkozó uniós előírás nincs, az ingatlantulajdon után fizetendő adó bevezetéséről, működtetése szabályairól való döntés a továbbiakban is az önkormányzat kompetenciája marad.

Automatikusan megszűnnek-e a vállalkozóknak biztosított helyi adó kedvezmények az uniós csatlakozás miatt?

Nem. A határozott időre nyújtott kedvezmények, mentességek lejáratukig, legfeljebb azonban 2007. december 31-ig életben tarthatók, feltéve, hogy a vállalkozó 2003. végéig jogot nyert annak igénybevételére. Sőt 2003. március 31-ig az önkormányzatok még alkothattak határozott időre szóló kedvezményt, mentességet.

Gépjárműadó

Az ország európai uniós tagsága miatt a gépjárműadó emelésére nincs szükség. Változatlan maradhat a kedvez-

ményi rendszer felépítése is, hiszen jelenleg is környezetvédelmi szempontok alapján kerül sor adókönyvitésre, ez pedig egyértelműen összhangban van a közösségi elvárásokkal.

Illeték

Az EU csatlakozással egy időben lépett hatályba „Az egyéni kisvállalkozói vagyon öröklési és ajándékozási illetékkedvezménye.”

A jogintézmény lényege, hogy az egyéni vállalkozóként működő kisvállalkozó kizárólag üzleti célt szolgáló vállalkozói vagyonának öröklése, továbbá az ilyen vagyonnak az egyéni vállalkozás megszüntetését követő

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

ajándékozása esetén a magánszemély örökös, illetve a magánszemély megajándékozott a megszerzett vállalkozói vagyon forgalmi értékéből illetékalap kedvezményre jogosult, ha a vállalkozást egyéni vállalkozói igazolvánnyal „tovább” folytatja.

Ha a kisvállalkozást folytató örökös a túlélő házastárs, akkor a vállalkozói vagyon után az öröklési illeték 50%, ha pedig más magánszemély, akkor 25% a kedvezmény mértéke.

Szintén kedvezőbb szabályok bevezetésére került sor a csatlakozással a cégbejegyzésre, valamint a cég vagyonának

(jegyzett tőkéjének) növelésére (felemelésére) irányuló cégbírósági eljárás illetékével összefüggésben: a jelenlegi 2%-os mérték ugyanis 1%-ra csökkent.

Az Európai Unióban van közösségi előírás az illetékek mértékére vonatkozóan?

Nem, az illetékek szabályozása - beleértve azok mértékének a meghatározását is - a nemzeti törvényhozás kompetenciájába tartozik.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Vámok

Az Európai Unió alapja a vámunió, ami a teljes áruforgalomra kiterjed, és magában foglalja a tagállamok közötti import- és exportvámok, valamint a vámjellegű korlátozások megszüntetését, illetőleg egységes vámtarifa bevezetését az Európai Unión kívüli harmadik országokkal szemben. Így az áruk és szolgáltatások az Európai Unió belső piacán szabadon áramlanak.

Magyarország és a többi EU tagállam között nincsenek vámok, s így megvalósult a szabad kereskedelem.

A csatlakozáskor egységes vámtarifát vezettünk be az Európai Unión kívüli harmadik országokkal szemben. A nem EU tagállamokkal való kereskedelemben a vámtételek módosultak, ami Magyarországon csaknem ötezer termék esetében vámcsökkenést, míg kb. kétezer árucikket illetően a vámtételek növekedését jelenti.

A közösségi vámok és a Közösségi Vámkódex

A közösségi vámok, vámtarifák az összes tagállamra vonatkoznak, de a

vámok a termékek anyagi minőségétől és beviteli viszonylatától is függenek. A közös vámtarifával az unió célja, hogy a közösségi termelők a belső piacon védelmet élvezzenek a külső termelők áruival szemben.

A Közösségi Vámkódex:

Tartalmazza a vámeljárások, a vámteher kiszabásának és megfizetésének szabályait, mely minden tagállamra nézve kötelező érvényű.

Rögzíti, hogy az illetékes vámhatóság köteles bárkinek az írásos kérelmére tarifális felvilágosítást és/vagy származási állásfoglalást kiadni, mely hat évig érvényes.

Biztosítja, hogy a közösségbe importált, illetve onnan exportált minden egyes áru minden tagállamban azonos szempontok alapján kapja meg azt a vámtarifaszámot, amely eldönti az alkalmazandó vámtételt.

2004. május 1-től Magyarország a közösségi vámtételeket alkalmazza az unión kívüli, harmadik országokkal szemben.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Az EU Kombinált Nomenklatúrája

A csatlakozás óta az EU Kombinált Nomenklatúrájában feltüntetett vámtételek kerülnek kivetésre.

1996 óta már a magyar vámtarifa is az Európai Unió Kombinált Nomenklatúráján alapult.

A rendszer szerkezetileg nyolc számjegyig teljesen megegyezik az EU rendszerrel. A 9. és 10. számjegy az ún. magyar alszám, amelyek különböző magyar kereskedelempolitikai szempontokat (pl. engedélyezés, monitoring rendszer, különböző adó- vagy vámtételek stb.) jelölnek. Ez utóbbiakat évről évre, lehetőség szerint fokozatosan csökkentjük.

TARIC

A csatlakozás pillanatától alkalmazzuk a TARIC-ot is, mely az Európai Unió kereskedelempolitikai eszköze. Az EU integrált tarifája minden adónemre, kötelezettségre megszorító, illetve kereskedelem-politikai intézkedésre vonatkozóan konkrét vámtarifaszám szerint tartalmaz rendelkezéseket. Célja, hogy valamennyi, a külkereskedelmi forgalomhoz kapcsolódó adó, kedvezmény,

korlátozás, vagy tiltás egyértelműen az adott termék vámtarifaszámához, illetve TARIC kódjához kötődjön.

A TARIC kód a Kombinált Nomenklatúra nyolc számjegye után alkalmazott kétszámjegyű alszám szerinti bontás.

Információs technológia

Az EU az elmúlt tíz év alatt olyan információs rendszert dolgozott ki, amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok vámigazgatásai adatokat cseréljenek a Bizottság központi adatbázisával. A tagállamok nemzeti rendszereit felhasználva az egyes nemzeti vámszervek egymással nemzeti és közösségi szinten is kapcsolatba tudnak lépni. Ennek segítségével:

kiválaszthatók azok a küldemények, amelyek természetüknél, értéküknél, származásuknál vagy az importőr személyénél fogva bizonyos kockázatokot rejtenek.

meghatározható az ellenőrzés szintje. A döntések az érintett termékek a vámhatárra történő megérkezése előtt meghozhatók

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

A nemzeti vámstervek körében egyre elterjedtebb megoldás, hogy a fizikai ellenőrzést az áru a kereskedő telephelyére történő szállítását követően kell elvégezni. Ez megkönnyíti az áruk szabad áramlását, és csökkenti a várhozások időtartamát a kikötőkben és repülőtereken. Költségcsökkentő tényező, hogy az árukat nem kell kétszer csomagolni.

A vámeljáráások belterületre telepítése lehetőséget ad arra is, hogy a határon a vámszervek tevékenységüket a csempészet és a csalások leküzdésére összpontosítsák.

Vámvizsgálat

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk napjától az Unió valamennyi országa belföldnek számít a vámkezelésnél. Ezért a külföld-belföld, s ebből adódóan a vámvizsgálat fogalma is megváltozott.

A vámunió egységes belső piaccá való átalakulása a tagállamok közötti belső határok felszámolását eredményezte. Így a figyelem azokra a külső határookra összpontosult, ahol jelentősen megnövekedett az ellenőrzés jelentősége.

A csatlakozástól Magyarország az Európai Unió egyik külső határa lett, így hazánk jelentős szerepet tölthet be a vámkezelés területén.

Közösségi származási szabályok

A közösségi vámpolitikát szolgálja az EU származási szabályainak rendszere. E származási szabályok gyakorlatilag a vámrendszeren kívüli, de formálisan a vámrendszerre épülő korlátokat állítanak a külföldről érkező áruk elé, helyesebben ehhez kapcsolják a tarifális kedvezmények igénybevételét.

A felhasználók érdekeit szolgálja az EU Vámkódexében szereplő, kötelező származási információs rendszer (angol nevén Binding Origin Information, rövidítve BOI). A rendszer lényege, hogy bárki származási állásfoglalást kérhet az illetékes vámhatóságtól valamely tényleges export vagy import ügyletben érintett áru származásának meghatározására.

Az uniós vámrendszerről további információ található az Vám- és Pénzügyőrség, illetve az Európai Unió hivatalos honlapján.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Szabadalmak és szellemi tulajdon az EU-ban

Magyarország 2003. január 1-jén csatlakozott az Európai Szabadalmi Egyezményhez. Magyarország 2003. január 1-jétől az európai szabadalmak megadásáról szóló Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény, ismert rövidítésével: ESZE) tagja. 2003. január 1-jétől tehát Magyarországra kiterjedően is igényelhető és szerorzhető európai szabadalom és a Magyar Szabadalmi Hivatalnál is benyújtható európai bejelentés.

A csatlakozás előzményei

Az ESZE-hez való csatlakozást a következők tették lehetővé:

- a találmányok szabadalmi oltalmáról 1995. évi XXXIII. törvény szabadalmi jogunkat érdemben összehangolta az ESZE-vel;
- a 2370/1996 2370/1996 . (XII. 20.) Korm. határozat felhatalmazta a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökét, hogy nyújtsa be az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsához a Magyar Köztársaságnak az ESZE-hez való csatlakozásra vonatkozó meghívás iránti kérelmét;
- az Európai Szabadalmi Szerve-

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

zet Igazgatótanácsa 1999. január 29-én hozott, CA/D 5/99 számú határozatával felkérte a Magyar Köztársaságot, hogy csatlakozzon az ESZE-hez;

- az Országgyűlés 54/2002. (X. 13.) OGY határozata elrendelte hazánk az ESZE-hez való csatlakozását;

- ezt követően október 28-án hazánk letétbe helyezte a csatlakozási okmányát a Német Szövetségi Köztársaság Kormányánál;

- az Országgyűlés október 24-én elfogadta a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXXIX. törvényt, amely tartalmazza az európai szabadalmi rendszer és a magyar szabadalmi

rendszer közötti illeszkedési szabályokat;

- az Országgyűlés december 7-én elfogadta a 2002. évi L. törvényt, az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény) kihirdetéséről;

- az igazságügy-miniszter 22/2002. (XII. 13.) IM számú rendeletében kihirdette az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény) Végrehajtási Szabályzatát;

- a gazdasági és közlekedési miniszter 45/2002. (XII. 28.) GKM rendeletében kihirdette az európai szabadalmak megadásáról szóló

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény) Díjszabályzatát;

- az igazságügy-miniszter 20/2002. (XII. 12.) IM számú rendeletében meghatározta a szabadalmi bejelentés, az európai szabadalmi bejelentésekkel és az európai szabadalmakkal, illetve a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel összefüggő beadványok, valamint a növényfajta-oltalmi bejelentés részletes alaki szabályait;

-- a gazdasági és közlekedési miniszter 42/2002. (XII. 28.) GKM rendeletében meghatározta a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjait.

Mi az ESZE?

Az Európai Szabadalmi Egyezmény a szerződő államok közös, egységes, ugyanakkor nemzeti szabadalmi joguktól elkülönülő jogrendjét teremtette meg a szabadalmak megadására vonatkozólag. Ennek köszönhetően egyetlen, az ESZE szerint tett bejelentés alapján, és egyetlen nyelven lefolytatott egységes eljárásban lehet európai szabadalmat szerezni az ESZE több vagy akár valamennyi tagállamára.

Az egyetlen és egységes eljárásban megadott európai szabadalmak sajátossága, hogy megadásukat követően nemzeti szabadalomként élnek tovább azokban az országokban, ame-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

lyekre hatályuk kiterjed, azzal a megszorítással, hogy rájuk számos kérdésben az ESZE egységesített, európai szinten megállapított anyagi jogi szabályok vonatkoznak. A hazánkra nézve is megadott európai szabadalom tehát ugyanolyan hatályval rendelkezik majd, mint a nemzeti úton (az MSZH által) megadott szabadalom. Ahhoz azonban, hogy az általam hatályossá váljon, a szabadalmasnak a szabadalom megadásának az Európai Szabadalmi Közlönyben való meghirdetésétől számított 3 hónapon belül be kell nyújtania az európai szabadalom magyar nyelvű fordítását az MSZH-nál.

A Magyar Köztársaságot megjelölő európai szabadalmi bejelentésekre és a Magyar Köztársaságra kiterjedő hatállyal megadott szabadalmakra vonatkozó szabályokat a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 2003. január 1-jétől hatályos szövegének X/A. Fejezete tartalmazza.

Csatlakozásunkkal az ESZE tagjainak száma 26-ra növekedett, és március 1-jével csatlakozott az ESZE-hez Románia is.

Az Egyezmény jelenlegi tagjai: Ausztria, Belgium, Bulgária, Cip-

rus, a Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Írország, Liechtenstein, Luxembourg, Magyarország, Monaco, Németország, Olaszország, Románia, Hollandia, Portugália, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Svédország, Svájc és Törökország.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás hatásai a szellemi tulajdonjog területén

1. Röviden a szellemi tulajdonjogról, illetve hazai intézményrendszeréről

A szellemi tulajdonjog célja, hogy kizárólagos jogok biztosításával alkotó tevékenységre, a társadalom számára hasznos, értékes alkotások létrehozására ösztönözzön, illetve, hogy a gazdaság szereplői számára lehetővé tegye, hogy a többi szereplőtől eltérő, megkülönböztethető módon jelenjenek meg a piacon.

A szellemi tulajdonjogok rendszere két csoportra osztható: a szerzői jogra és az iparjogvédelemre. Az iparjogvédelemhez tartozik a találmányok, a növényfajták, a védjegyek és földrajzi árujelzők, a használati minták, a for-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

matervezési minták és a mikroelektromonikai félvezető termékek topográfiajának az oltalma. A szerzői jog területe egyrészt az eredeti alkotások védelmére irányul, másrészt pedig védelemben részesíti azokat a teljesítményeket, amelyek nem művek létrehozásából, hanem egy már meglévő alkotás, vagy egyéb anyagok közönséghez való közvetítéséből állnak (ezt a kategóriát a szerzői jog ún. szerzői joghoz kapcsolódó jogoknak nevezi). Ezekben az esetekben tipikusan valamiféle gazdasági befektetés áll a teljesítmény mögött.

A szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos feladatokat a Kormány önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező országos hatáskörű szerve, a Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) (Budapest, 1054. Garibaldi u. 2., tel.: 312 44 00, 474 59 28) látja el. Az MSZH a hatósági feladatok (vizsgálatok és eljárások lefolytatása, dokumentáció, információs tevékenység) elvégzése mellett részt vesz a szellemi tulajdon védelmét szabályozó jogszabályok előkészítésében, felel a szellemi tulajdonhoz kapcsolódó kormányzati stratégia kidolgozásáért, érvényesítéséért, valamint ellátja az e területen folyó nemzetközi és európai uniós együttműködés szakmai felada-

itait. A Magyar Szabadalmi Hivatal részletes feladat- és hatáskörét, szervezeti és működési rendjét a 86/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet határozza meg.

A szellemi tulajdonnal kapcsolatos általános információk megszerzése céljából igénybe vehető a Hivatal ügyfélszolgálata, illetve az e területre vonatkozó tudnivalók megszerzéséhez hasznosak lehetnek a Hivatal kiadványai is. Az MSZH számos szolgáltatást honlapján is elérhetővé tesz: közzéteszi például a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos jogszabályokat és egyéb szakmai kiadványokat.

A Magyar Szabadalmi Hivatal néhány fontosabb kiadványa:

Az "Iparjogvédelmi kiadványok", amelyek a főbb jogszabályokat tartalmazzák azok miniszteri indokolásával és a lényeges kapcsolódó jogszabályokkal;

Iparjogvédelmi Tanulmányok - Biotechnológiai találmányok oltalma, Magyar Szabadalmi Hivatal, Budapest, 2001;

A szabadalmi ügyintézés módszertani útmutatója, Magyar Szabadalmi Hivatal, Budapest;

EU TÜKÖR

Útmutató védjegybejelentőknek, Magyar Szabadalmi Hivatal, Budapest, 2000;

Útmutató a szerzői joghoz, Magyar Szabadalmi Hivatal, Budapest, 2002.

2. Az Európai Unió szellemi tulajdonra vonatkozó szabályainak rendszere

Az Európai Uniónak a szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályai két csoportra oszthatók: az egyes jogszabályok harmonizációját célzó irányelvekre, és a közösségi oltalmi rendszereket létrehozó rendeletekre.

2.1. Az első csoportba tartoznak az egyes oltalmi formákra, illetve a jogosultságok tartalmára vonatkozó tagállami jogszabályokat harmonizáló irányelvek. A számítógépi programok, az adatbázisok vagy a biotechnológiai találmányok esetében például egy-egy irányelv egységesíti az oltalom megszerzésének feltételeire és az oltalom tartalmára vonatkozó nemzeti szabályokat.

Az irányelvek a következők:

A szerzői jog területén:

- a Tanács 91/250/EGK irányelve a számítógépi programok jogi védelméről;

- a Parlament és a Tanács 96/9/EK irányelve az adatbázisok jogi védelméről;

- a Tanács 92/100/EGK irányelve a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról;

- a Tanács 93/83/EGK irányelve a műholdas sugárzásra és a vezeték útján történő továbbközvetítésre alkalmazandó szerzői jogról és a szerzői joggal kapcsolatos jogokra vonatkozó egyes szabályok összehangolásáról;

- a Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve a szerzői jog és az azzal szomszédos jogok bizonyos szempontjainak a harmonizációjáról az Információs Társadalomban;

- a Tanács 93/98/EGK irányelve a szerzői jog és bizonyos kapcsolódó jogok védelmi idejének harmonizálásáról;

- a Parlament és a Tanács 2001/84/EK irányelve az eredeti művészeti alkotások szerzőinek követő jogáról.

Az iparjogvédelem területén:

- az Európai Parlament és a Tanács 98/44/EK irányelve a biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról;

- a Tanács 40/94/EK rendelete a közösségi védjegyről;

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

- a Parlament és a Tanács 98/71/EK irányelve a formatervezési minták oltalmáról.

2.2. A második csoportba azok a rendeletek tartoznak, amelyek az egész Unió területére kiterjedő oltalmi rendszereket hoztak létre. Ezek a rendeletek lehetővé teszik azt, hogy egyetlen benyújtott bejelentés alapján, egy központosított eljárás eredményeként a bejelentő automatikusan egységes oltalmat szerezzen az Európai Unió egész területére, összes tagállamára kiterjedően. Ilyen közösségi oltalom megszerzésére van lehetőség a védjegyek, a formatervezési minták, a növényfajták, valamint a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek árjelzőinek esetében. Az oltalmi rendszereket létrehozó közösségi jogszabályok a következők:

- a Tanács 40/94/EK rendelete a közösségi védjegyről;
- a Tanács 6/2002/EK rendelete a formatervezési minták közösségi oltalmáról;
- a Tanács 2100/94/EK rendelete a közösségi növényfajta-oltalomról;
- a Tanács 2081/92/EGK rendelete a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek oltalmáról.

3. *Az irányelvek és a rendeletek általános céljai, lényege*

3.1. Az irányelvek célja, hogy harmonizált tagállami jogszabályok létrehozásával egyrészt az egységes piac zavartalan működését biztosítsák, másrészt pedig, hogy a közösségi ipar erősítése céljából megfelelő szintű oltalmat teremtsenek a piaci szereplők számára az összes tagállam területén. A közösségi jog vívmánya például, hogy egy adatbázis-előállító vagy egy biotechnológiai találmány feltalálója azonos feltételek mellett szerezhet oltalmat minden tagállamban, és a megszerzett oltalomra vonatkozó szabályok is harmonizáltak az Unió területén.

3.2. A közösségi rendeletek célja, hogy a nemzeti oltalmi rendszerektől függetlenül lehetőséget adjanak a Közöség egész területére kiterjedő oltalom megszerzésére, egy egységes eljárás eredményeképp. A közösségi jogok megadásáért egy-egy közösségi hatóság felelős: a bejelentések elbírálását tehát nem a szellemi tulajdon oltalmáért felelős magyar hatóság, a Magyar Szabadalmi Hivatal, hanem az erre kijelölt közösségi hivatalok végzik.

EU TÜKÖR

Mik a közösségi rendszer főbb előnyei?

- a közösségi oltalom alapján a jogosult az összes tagállam területén gyakorolhatja a kizárólagos jogokat;
- az oltalom egyetlen bejelentéssel, egyetlen nyelv alkalmazásával megszerezhető;

- az oltalom megszerzésének költségei lényegesen kedvezőbben alakulnak, mint a több nemzeti hivatalban külön-külön tett bejelentések esetén;
- a közösségi bejelentés napja elsőbbségi napként ismerhető el egy későbbi nemzeti bejelentés esetén;

ez jelentős előny arra az esetre, ha a közösségi oltalom jogosultja később nemzeti oltalommá kívánja átalakítani a jogosultságát;

- a közösségi oltalom a védjegy esetében akkor is érvényes marad az egész Unió területére, ha a megjelölést csak egy tagállamban használják;
- az igényérvényesítés a nemzeti bíróságok előtt folyik, azaz bármelyik tagállamban indítható eljárás, amelynek döntése minden tagállam területére érvényes.

Melyek a közösségi oltalmi rendszereket működtető közösségi hivatalok?

- közösségi védjegy és közösségi formatervezési mintaoltalom

iránt a spanyolországi Alicante-ban működő közösségi védjegy és mintaoltalmi hivatalnál (OHIM) lehet bejelentést tenni;

- a közösségi növényfajta-bejelentéseket a Franciaországban (Angers-ben) található közösségi hivatal kezeli;

- a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek oltalmára irányuló bejelentéseket pedig az Európai Unió Bizottságához kell benyújtani.

4. Milyen változások történtek a hazai jogszabályokban a csatlakozást követően?

4.1. Az irányelvek szabályainak a hazai jogba való beültetése a csatlakozásunkra történő felkészülés része volt, az ún. jogharmonizációs program alapján hajtotta végre a Kormány a szükséges jogszabály-módosításokat. Általánosságban elmondható, hogy a szellemi tulajdon jog területén a jogharmonizáció már jóval a csatlakozás előtt csaknem teljes egészében lezárult. Mindez azt jelenti, hogy a korábbiakhoz képest a piaci szereplők nem találkozhatnak új jogszabályi környezettel, az oltalom feltételeire, tartalmára, keletkezésére, megszűné-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

sére vonatkozó szabályokban nem lesz változás. A közösségi irányelvek ismerete mindazonáltal fontos lehet a hazai jogosultaknak is, hiszen ez alapján szerezhetnek képet arról, hogy a többi tagállam területén milyen tekintetben találkozhatnak a hazai szabályokkal azonos jogszabályi környezettel.

4.2. A rendeletek közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabályok, ami azt jelenti, hogy minden belső jogszabályi rendelkezés nélkül alkalmazni kell őket Magyarországon is. A rendeletek úgymond a magyar jog részévé váltak, hivatalos magyar nyelvű fordításuk megjelenik az Unió hivatalos lapjában, az Official Journalban. A közösségi szinten megadott oltalmak tehát automatikusan kiterjednek Magyarországra is. Mindez a hazai piaci szereplők számára egyrészt új lehetőséget teremt regionális oltalom megszerzésére. Mindemellett természetesen számolni kell azzal is, hogy a magyar piaci szereplőknek várhatóan több "korlátozó" joggal kell szembenéznük.

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

EU történelem

1991. december 16.

Brüsszelben az EK és Lengyelország, Magyarország és Csehszlovákia aláírják a Társulási Szerződéseket, az ún. Európai Megállapodásokat.

1992. február 7.

Aláírják a Maastrichti Szerződést az Európai Unióról.

1992. március 1.

Hatályba lép az Ideiglenes Megállapodás, mely az Európa-Megállapodás kereskedelmet érintő részeit helyezi hatályba 1992. december 31-ig.

1992. március 18.

Finnország kéri felvételét az EK-ba.

1992. május 2.

Portóban az EK és az EFTA külügyminiszterei aláírják az Európai Gazdasági Térséget (EGT) megalapító megállapodást.

1992. május 20.

Svájc kéri felvételét az EK-ba.

1992. június 2.

A dánok 50,7%-a a népszavazáson az Unió szerződésének ratifikálása ellen szavaz.

1992. június 23.

Brüsszelben megtartja első ülését az Ideiglenes Megállapodás hatálya alatt a kereskedelmi kérdésekkel foglalkozó EK-Magyar Vegyes Bizottság.

1992. szeptember 20.

A franciák 51,05%-a a népszavazáson az Unió szerződésének ratifikálása mellett szavaz.

1992. szeptember 24.

Megalakul a Magyar Országgyűlés Európai Közösségi Ügyek Bizottsága.

1992. október 28.

Londonban sor kerül az EK Elnöksége, az EK Bizottsága és a Visegrádi Országok első csúcstalálkozójára, melyen magyar részről Antall József miniszterelnök vesz részt.

1992. november 25.

Norvégia újra kéri felvételét az EK-ba.

1992. december 6.

Svájc egy népszavazással az EEA (European Economic Area / Európai Gazdasági Térség - EGT) megállapodás ellen szavaz.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

1992. december 12.

Az edinburgh-i Európai Tanács-ülés: a dánok ki kívánnak maradni az egységes valutából és az Európai Unió közös védelmi politikájából. Elfogadják a Delors II csomagot az EK 1999-ig szóló költségvetési keretéről.

1993. február 1.

Románia és az EK Európai Megállapodást ír alá Brüsszelben.

1993. május 18.

A második népszavazáson a dánok 56,8%-a az uniós szerződés mellett döntenek.

1993. június 22.

Az Európai Tanács koppenhágai ülésén úgy határoz, hogy azok a közép- és kelet-európai társult országok, melyek ezt kívánják, az Európai Unió tagjai lehetnek. A társult országoknak az Európa Megállapodások bilaterális struktúráival párhuzamosan megerősített és kibővített multilaterális strukturált kapcsolatrendszer ajánlanak fel. A társulási szerződés végrehajtását kereskedelempolitikai koncessziók révén gyorsító javaslatokat fogadnak el, s hozzájárulnak, hogy az éves PHARE keret max. 15%-át infrastrukturális beruházásokra fordítsák.

1993. október 4.

Az EK és Csehszlovákia utódállamai aláírják az újratárgyalt Európai Megállapodásokat.

1993. október 29.

A brüsszeli rendkívüli csúcstalálkozón az Európai Unió állam-, illetve kormányfői megállapodnak az új EU-in-tézmények elhelyezéséről. Az Európai Monetáris Intézet Frankfurtba, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (European Environmental Agency) Dániába kerül.

1993. november 1.

Az Európai Unióról szóló szerződés hatálybalépése.

1993. december 11.

Az Európai Tanács brüsszeli ülése, ahol a fő téma az Európai Unió gazdasági helyzete. Delors bizottsági elnök beterjeszti a növekedésről, versenyképességről és foglalkoztatásról szóló Fehér Könyvet.

1994. január 1.

Megkezdődik a gazdasági és monetáris unió II. szakasza.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

IMPRESSZUM

EU Tükör

A Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület Információs Kiadványa

Kiadó: Szabó Gábor, elnök

Cím: 6725 Szeged, Boldogasszony sgt. 6.

Telefon, fax: 06-62/546-070

Web: www.dalheur.hu

E-mail: dalheuregyesulet@gmail.com

Szerkesztette: Nagy Zoltán Péter

Technikai szerkesztés: Média Kalauz Bt.

A fordítást lektorálta: Dombi Edina

Nyomta: Bába és Társai Nyomdaipari Kft.

Cím: 6725 Szeged, Határőr u. 1.

Megjelent: 3000 példányban

Terjesztés: DKMT Eurórégió

Ingyenes információs kiadvány

A kiadást támogatta: Nemzeti Civil Alapprogram

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület